

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 21 Grudnia v. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Wilno. —

Dzień 19 grudnia teraźniejszego miesiąca, w Wilnie poświęcony żałobnej pamięci za NAYJAŚNIEJSZĄ CESARZOWĄ MARYĄ FEDOROWNĄ. Po otworzeniu tym celem nabożeństwa w całej Diecezyi i we wszystkich kościołach miasta Wilna, zrobiono przygotowanie w Katedrze, podług planu podanego przez Professorów Uniwersytetu P. P. Rustama i Podczaszynskiego. Wszystkie słupy czworokątne, ze dwóch boków tak były okryte kirem, że brzegi ich białe zostawione były, jakby pasy żałoby; na trzecim boku każdego słupa, obróconym do wielkiego ołtarza, paliły się iluminowane krzyże. W prezbiteryum przed wielkim ołtarzem na wzniesionym pokładzie jaśniał srebrzysty wysoki Krzyż, ze wszech stron osypany kryształowymi lampami. Sciana w głębi kościoła za wielkim ołtarzem wszędy i przez całą wysokość zakryta była suknen. Na środku tej żałobnej ściany wysoko wznosiła się tarcza, uwieńczona Koroną Cesarską z Herbem Państwa i Cyfrą w Bogu spoczywającej CESARZOWY. To wszystko czyniło wzruszający widok, odpowiedni okoliczności nabożeństwa. Od rana aż do południa liczna młodzież totejszych dobroczynnych zakładów i wszystkich szkół, Uniwersytet, grono Urzędników Wojskowych i Cywilnych, Obywatelstwo i mnogi lud, napelniały kościół. Od godziny 6tej zrana zaczęte wigilie ze mszami przez zgromadzenia zakonne przeciągnęły się do godziny 10tej. Później msza wielka z muzyką dobrze wykonaną. Zamknęło się nabożeństwo przez modlitwy *Castrum doloris* zwane, przeplatane dobranym śpiewem i responsoryów przez XX. Wikaryuszów katedralnych i Kler seminaryjski, w zebraniu wszystkich Seminaryów i Zakonów.

PAMIĄTCE

NAYJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY
MARYI FEDOROWNY.

NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA MARYA FEDOROWNA, urodzona w roku 1759, w Szczecinie (*), była córką Xięcia Wirtemberskiego *Frydryka Eugeniusza* i Królewsko-Pruskiej Xiężniczki, z linii ubocznej Szwedt, która potem ustała. Z tego małżeństwa urodziło się ośm Xiążąt i cztery Xiężniczki. Całe to potomstwo, prócz jednej Xiężniczki, dożyło zupełnego wieku. Xiąże, znamienity dzieć *Frydryka Wielkiego* uczestnik, mając skolatanie zdrowie trudami wojennemi, oddał się w r. 1769, do Monbeliar (Mömpelgart, który w 15 wieku został prowincją Wirtemberską), do zamku Eszjup, który sam wybudował, i żył tam w zaciszu, jak prawdziwy mędrzec, przez lat 20 z górą, na łonie swej licznej familii. Rewolucya francuzka zagnęła go opuścić to spokojne ustronie. W 1792

(*) Godną jest uwagi, że i KATARZYNA II urodziła się w Szczecinie.

przyjął tytuł Namiestnika, w obwodach pruskich: *Ansypach* i *Bareyt*, i przebywał w stolicy tej ostatniej prowincyi. W 1795, po śmierci brata swego, Panującego Xiążęcia *Ludwika Eugeniusza*, zmarłego bezpotomnie, został Panującym Xiążęciem Wirtemberskim; lecz zszedł już z tego świata, w końcu 1797 roku.

„Familia Xiążęcia stawiała miły obraz szczęścia domowego: rodzice żyli jedynie dla ukochanych swych dzieci, które rokowały dobrą o sobie nadzieją, i przez to samo jednę dla siebie miłość i poważenie. Uczucie tak wzajemnej między rodzicami a dziećmi miłości, było ozdobą życia zmarłej CESARZOWEY, do ostatnich Jej dni. Najjaśniejsza Jej Matka umarła, wkrótce po śmierci swego męża, w tym samym czasie, kiedy zamysłała udać się do St. Petersburga, gdzie, jak mówią, zamierzyła była nazawsze pozostać.

„Nacoczni świadkowie powiadają, co za czarowny widok stawiała Xiężna, którą, podówczas jedną z pierwszych piękności swego wieku, otaczały kwitnące dzieci, w liczbie jedenaściorga, z których trzy Xiężniczki, pięknnością duszy i ciała, wszystkich serca do siebie pociągały. Następcy Tronów najdostojniejszych ubiegali się o ich ręce. Maria CESARZOWA zaręczona była w Berlinie (*) 1776 roku, Następcy Tronu Wszech Rosy. W 1781, Xiężniczka *Frydryka* połączyła się ślubem z teraźniejszym Panującym Xiążęciem *Oldenburgskim*. W 1683, Xiężniczka *Elżbieta* weszła w związek małżeński z owoczesnym następcą *Toskańskim*, teraźniejszym Cesarzem *Austriackim*, *Franciszkiem I.* Była ona ukochaną krewną *Wielkiego Cesarza Józefa II.* i umarła kilku dniami pierwej przed jego zgonem.

W 1782, *Wielka Xiężna*, z *Najjaśniejszym* swoim małżonkiem, pod imieniem *Hrabiego* i *Hrabiny Północnych*, odwiedziła swoich rodziców, w *Monbeliarze* i *Szturgardzie*, gdzie panował jeszcze starszy brat *Jey Oyca*, Xiąże *Karol Eugeniusz*, sławny przepychem i wspaniałością swego Dworu. W balcie jego był *Westry*. Orkiestrą kierował *Jomelli*. Xiąże wydawał dla znamienitych podróżnych uczy, o których dotąd mówią w *Wirtembergu*. Lecz pobyt CESARZOWEY w tych stronach trwał krótko: urodzona w *Monbeliarze*, wychowana w *Prussach*, znaną była w oyczyźnie, tylko ze sławy cnot swoich. W 1816 roku, *Wirtemberczycy* uyrzeli *Jey* córkę, naprzód jako Xiężną Tronu, potem wkrótce swoją Królową, w której też poznali całą dobroć *Jey* Rodzicielki. Żadne pióro nie zdoła opisać tego, co zdziałała *Wielka Xiężna KATARZYNA PAWELOWNA*, przez krótki ciąg trzyletniego pobytu, dla dobra Królestwa. W 1817 roku panował tam głód okropny. Królowa, przez środki dobroczynne, zachowała tysią-

(*) Zaręczyny te były uczynione za pośrednictwem *Frydryka II.* Następcy *KATARZYNY II* przybył do *Berlina*, w towarzystwie *Bohatera Zadunayskiego*, ozdobionego świeżemi laurami i gałązką oliwną. Zaręczyny odbyły się 12 lipca; dobre zamiary i życzenia wielkich ludzi wzięły skutek: po upływie pół-wieku *Rossya* błogostawi tej świętej minucie.

ce ludzi od śmierci; a gdy przeminął ten czas uciążliwy, nie przestała być matką swoich poddanych, założyła po wielu mieyscach Towarzystwa dobroczynne; zakłady edukacyjne i szkoły dla pici żeńskiej, w stolicy; szkoły i domy rzemieślnicze dla ubogich dzieci; pomagała do zbywania żeńskich wyrobów i produktów oyczystych; ustanowiła kasę oszczędności dla sług ubogich; naznaczała nagrody dla zachęcenia przemysłu i polepszenia szkólek drzew owocowych; przykładała się do założenia Głównego Towarzystwa Gospodarstwa wiejskiego i folwarku doświadczalnego, oraz narodowego zjazdu czyli obchodu w Kaninstadt, w celu zaprowadzenia dobrego chowu bydła, i t. d. Wszędzie się okazywała współpracowniczką, zachęcieliwą do dzieł dla dobra ogólnego, i pamięć Jey nigdy nie wygaśnie w Wirtembergu. Z serdeczną niecierpliwością całe Królestwo oczekiwało przybycia Matki swojej Królowey, NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY MARYI FEDOROWEY. Z rozczuleniem była ona spotykana na granicy, 30 września 1818 roku, a nazajutrz odprawiała wjazd tryumfalny do stolicy, w towarzystwie Króla i Królowey. Wielu pokrewnych Xiążąt, w liczbie tych i zięć NAYJAŚNIEYSZEY PANI, Arcy xiążę Palatyn, przybyli odwiedzić i powinszować. Festyny następowały jeden po drugim. CESARZOWA obchodziła dzień swego urodzenia (14 października) w Sztutgardzie; lecz d. 16, wyjechała ztąd, dla odwiedzenia dwóch drugich córek swoich. Królowa zalewała się łzami przy odjeździe CESARZOWEY, i zaraz pośpieszyła z Królem, inną drogą, do Heidelberga, ażeby tam jeszcze raz obaczyć swoją Najjaśniejszą Rodzicielkę. Pożegnały się one w Manheimie, 18 października—i już na zawsze: we dwa miesiące Wirtemberczycy postradali Matkę.

„Zdawało się, że NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA, podczas przebywania swego w Wirtembergu, po widzeniu się i rozmowie z Królową i Królem, pośród czworga swych wnucząt, zatrudniała się najbardziej myślami o swoich rodzicach. Wnet, po przybyciu do Sztutgardu, wyszukała w pałacu te pokoje, w których przemieszkwała roku 1782; obeyrzała apartamenta swoich ukochanych rodziców; przepędziła tam kilka godzin, w rozrzwinięciu duszy, i słuchała z uwagą opowiadań starych służących. CESARZOWA zwiedzała pałac, w którym żyła Jey matka, będąc wdową, i dni swoje zakończyła; oglądała wszystkie jego części, z uczuciem pobożności. W tym pałacu żył wówczas minister spraw zagranicznych; zamierzał on dać wieczor i bal dla wielu znajdujących się podówczas w stolicy cudzoziemców: CESARZOWA raczyła najłaskawiey przyjąć zaproszenie, lecz oświadczyła, że nie przybędzie, jeśli w jey obecności, mają odbywać się tańce w tym domu, w którym umarła Jey Rodzicielka. Tańce zostały odłożone, i CESARZOWA uszczęśliwiła zabawę swoją obecnością, zostając tam do północy. W zamku, Hohenheimie, NAYJAŚNIEYSZA PANI zwiedzała te pokoje, w których żył i umarł Jey Ojciec. Wezwwała do siebie wdowę po tym lekarzu, który leczył nieboszczyka Xięcia za życia i przed zgonem, i wypytywała się u niej o wszystkie okoliczności. W Ludwigsburgu CESARZOWA odwiedziła mogiłę wielkopomnych Rodziców swoich, i długo nie mogła się rozstać z tém mieyscem, gdzie spoczywają Ich popioły. Matka sierot, opiekunka zakładów edukacyjnych w swoim obszerném Państwie, NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA, z uczuciem tkliwego serca, uyrzała siebie odrodzoną w NAYJAŚNIEYSZEY SWEY CÓRCIE. Raczyła zwiedzić i obeyrzeć wszystkie zakłady i szkoły, wzniesione przez Królową, i wszędzie zostawiła ślady swoich łask hoynych. W dzień swych urodzin, NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA raczyła wyrazić Królowey całą swą wdzięczność w liście, w którym, na dowód przywiązania swego do dawney swojej Oyczyzny, w celu utwierdzenia nowego związku z krainą, zawsze dla Niey miłą, raczyła przeznaczyć po 2,000 rubli, na rok, tamicznemu Towarzystwu dobroczynności.”

„NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA MARYA FEDOROWA (do przyjęcia wiary Greko-Rossyyskiej, Zofia

Darota Augusta), przybyła do St. Petersburga 1776 d. 31 sierpnia, przyjęła wiarę Greko-Rossyyską 14 września, wzięła ślub z Następcą Tronu Wszech Rossy NAYJAŚNIEYSZYM CESARZEWICZEM WIELKIM XIAŻĘCIEM PAWŁEM PIOTROWICZEM, 26 września tegoż roku; została CESARZOWĄ Wszech Rossy od dnia 6 listopada 1796; ukoronowana wespół ze Swoim Małżonkiem i namaszczona 5 kwietnia 1797 roku; owdowiła 12 marca 1801 roku.

Dzieci Jey:

† 1. CESARZ Wszech Rossy ALEXANDER PAWŁOWICZ, narodził się 12 grudnia 1777 roku; umarł 19 listopada 1825. Z małżeństwa z CESARZOWĄ ELŻBIETĄ ALEXIEJEWNA, z domu Xiężniczczą Ba-deńską (zmarła 4 maja 1826 roku), miał:

† 1) Wielką Xiężniczczą MARYĄ ALEXANDROWNĄ, która się urodziła 18 maja 1799, umarła 27 lipca 1800 roku.

† 2) Wielką Xiężniczczą ELŻBIETĘ ALEXANDROWNĄ; narodziła się 3 listopada 1806, umarła 30 kwietnia 1808 roku.

2. CESARZEWICZ WIELKI XIAŻĘ KONSTANTY PAWŁOWICZ; urodził się 27 kwietnia 1779 roku.

† 3. Wielka Xiężna ALEXANDRA PAWŁOWNA; urodzona 29 lipca 1783 roku; była za Arcy-Xiążęciem Józefem, Palatynem Węgierskim; umarła 4 marca 1801 roku.

† 4. Wielka Xiężna HELENA PAWŁOWNA; urodziła się 13 grudnia 1784 roku; była za Następcą Xiążęciem Meklembursko-Szweryńskim; umarła 12 września 1805 roku. Dzieci Jey:

1) Paweł Fryderyk, ur. 4 września 1800 roku; w małżeństwie z Xiężniczczą Pruską Fryderyką Wilhelminą Alexandryną; dzieci Jego:

1) Fryderyk Franciszek Alexander; urodził się 16 lutego 1823 roku.

2) Luiza Marya Helena Augusta, urodzona 5 maja 1824 roku.

3) Fryderyk Wilhelm Mikołaj, ur. 21 lutego 1827 roku.

2) Marya Luiza Alexandryna, ur. 19 maj 1803 roku; jest za Xiążęciem Jerzym Sasko-Altenburskim; dzieci Jey:

1) Ernest, urodził się 4 września 1826 r.

2) Albert August Fryderyk Karol Ludwik Antoni Alexander Gustaw; urod. 19 października 1828 roku.

5. Wielka Xiężna MARYA PAWŁOWNA, ur. 4 lutego 1786 roku; z małżeństwa z Panującym Wielkim Xięciem Saksen-Weymarskim ma:

1) Maryą Luizę Alexandrynę; ur. 22 stycznia 1803 roku; ta, zaślubiona Xiążęciu Pruskiemu Fryderykowi Karolowi Alexandrowi, ma: Fryderyka Karola Nikołaja, który się urodził 16 marca 1828 roku.

2) Maryą Luizę Augustę Katarzynę, urodzoną 18 września 1811 roku.

3) Karola Alexandra Augusta Jana; urodził się 12 czerwca 1818 roku.

† 6) Wielka Xiężna KATARZYNA PAWŁOWNA; urodziła się 10 maja 1783 roku; w małżeństwie: naprzód za Xiążęciem Oldenburgskim Piotrem Fryderykiem Jerzym; potem za Królem Wirtemberskim Wilhelmem. Umarła 28 grudnia, 1818 roku. Dzieci Jey z pierwszego małżeństwa, są:

1) Fryderyk Paweł Alexander, ur. 18 sierpnia 1810 roku.

2) Konstanty Fryderyk Piotr; ur. 14 sierpnia 1812 roku.

Z drugiego:

1) Marya Fryderyka Karolina; ur. 18 października 1816 roku.

2) Zofia Fryderyka Matylda; ur. 5 czerwca 1818 roku.

† 7. Wielka Xiężna OLGA PAWŁOWNA; urodziła się 11 lipca 1792 roku; umarła 15 stycznia 1795.

8. Wielka Xiężna ANNA PAWŁOWNA; urodzona 7 stycznia 1795 r., zaślubiona Następcy Tronu Niderlandzkiego Xiążęciu Oranii, z którym ma:

1) Wilhelma Alexandra Pawła Fryderyka Ludwika, urodzonego 7 lutego 1817 roku.

2) *Wilhelma Alexandra* Fryderyka Konstantego Mikołaja Michała; ur. 21 lipca 1818 roku.

3) *Wilhelma Henryka* Fryderyka; ur. 1 czerwca 1820 roku.

4) *Wilhelmina* Maryą Zofią Luizę; ur. 27 marca 1824 roku.

9. **CESARZ WSZĘCH ROSYIY NIKOŁAJ PAWEŁOWICZ;** ur. 25 czerwca 1796 roku; w małżeństwie z **CESARZOWĄ ALEXANDRĄ FEDOROWNĄ**, z domu Xiężniczka Pruska; dzieci ich są:

1) **Wielki Xiąże ALEXANDER NIKOŁAJEWICZ**, Następca Tronu Rosyjskiego; ur. 17 kwietnia 1818 roku.

2) **Wielka Xiężna MARYA NIKOŁAJEWNA**; ur. 6 sierpnia 1819 roku.

3) **Wielka Xiężna OLGA NIKOŁAJEWNA**; ur. 30 sierpnia 1822 roku.

4) **Wielka Xiężna ALEXANDRA NIKOŁAJEWNA**; ur. 12 czerwca 1825 roku.

5) **Wielki Xiąże KONSTANTY NIKOŁAJEWICZ**; ur. 9 września 1827 r.

10. **Wielki Xiąże MICHAŁ PAWEŁOWICZ**; zaślubił **Wielką Xiężną HELENĘ PAWEŁOWNĘ**, Xiężniczkę Wirtemberską. Dzieci Jego:

1) **Wielka Xiężniczka MARYA MICHAŁÓWNA**; ur. 25 lutego 1823 roku.

2) **Wielka Xiężniczka ELŻBIETA MICHAŁÓWNA**; ur. 14 maja 1826 roku.

3) **Wielka Xiężniczka KATARZYNA MICHAŁÓWNA**; ur. 16 sierpnia 1827 r.

Tak więc **Zmarła CESARZOWA** miała dziesięcioro dzieci, z których pięcioro umarło za jej życia; 23 wnuków, z których 2 umarło, i 6 prawnuków.

(z *Pszczoły Północnej*).

Sankt-Petersburg dnia 8 grudnia.

(z *Gazety Handlowej*.)

W przeszły piątek d. 30 listopada odbyło się w departamencie Manufaktur i handlu wewnętrznego otwarcie Rady Rękodzielniczej, w obecności P. Ministra Skarbu i zupełnego zebrania Członków, o naznaczeniu których, po oświadczeniu ich zgodzenia się, Minister Skarbu poprzedniczo miał szczęście przedstawiać na **N a y w y ż s z e** weyżenie.

Posiedzenie zaczęło się od czytania zapiski, wniesionej przez Ministra Skarbu do Rady Państwa, o przyczynach i celu tego ustanowienia, Opinii Rady Państwa, zaszczyconey **N a y w y ż s z e m** potwierdzeniem d. 11 lipca roku terażniejszego i listy Członków Rady Rękodzielniczej.

Potém czytane było przedstawione od Departamentu Rękodzieł krótkie obejrzenie rękodzieł rosyjskich w ogólności z przyłączoną wiadomością o fabrykach prywatnych i zakładach, których liczba podług ostatnich otrzymanych wiadomości, rozciąga się do szesciu tysięcy, a w których pracujących ludzi znajduje się do 300,000.

P. Minister Skarbu po zaproszeniu PP. Członków Rady wyłożywszy ważność poruczającej się im sprawy, oraz oczekiwanego po ich gorliwości i czynności pożytku ku rozszerzeniu przemysłu narodowego, zwrócił ich uwagę na zamierzoną w następnym maju wystawę wyrobów krajowych, na podniesienie handlu naszego w Azji i na konieczność nabycia i ustalenia ufności dla naszych wyrobów.

Przy roztrząsaniu o pomocy do należytego uskutecznienia wystawy, rozważano odezwę niektórych fabrykantów, którzy sądzili, że same tylko odznaczające się i wyborne wyroby mogą być przesyłane na okazanie publiczności, nie zaś takie, jakie zwyczajnie robione są na sprzedaż. Rada i miała potrzebnem obwieścić ich, że ten wniosek nieślusznym, gdyż na wystawę dopuszczone będą w powszechności wyroby wszelkich gatunków, również te, które pięknnością i odznaczającym się wyrobieniem zasługują na szczególną uwagę, a razem zaś świadczą o przewybornym urządzeniu fabryki i umiejętności majstrów, jako i najprościejsze, pospolite, ale z dobroci swojej tanie i dla tego ma-

jące łatwy i pewny odbyt w wielkich ilościach.

Nakoniec Rada Rękodzielnicza naznaczywszy dni na swe posiedzenia, postanowiła czytane na pierwszym posiedzeniu pismo wydrukować w osobney książce i umieścić w Dzienniku Rękodzieł.

Radę tę składają teraz:

P. Zarządzający Departamentem Rękodzieł i handlu wewnętrznego, **Radca Tayny Drużynin**.

P. Jenerał-adjutant **JEGO CESARSKIEY MOŚCI Jenerał piechoty Hrabia Komarowski**.

P. Jenerał Porucznik **Gerard**.

P. Kamerher Dworu **JEGO CESARSKIEY MOŚCI Wsewołozski**.

P. **Radca Tayny Karniejew**.

P. **Radca Tayny Bibikow**.

P. **Rzeczywisty Radca Stanu Jacenkow**.

P. **Radca Stanu Jewreinow**.

P. **Pótkownik Hennenkampf**.

P. **Berghauptmann 6tey klasy Klark**.

P. **Radca Kollegialny Reichel**.

P. **Oberbergmeister 7mey klasy Berd**.

P. **Radca Dworu Miatlew**.

P. **Baron Alexander Rall**.

P. **Baron Ludwik Sztiglic**.

P. **Radca handlowy Ponomarew**.

P. **Fabrykant 1szey gildy kupiec Bitepaż**.

P. **Kupiec pierwszego stopnia Alexy Sapoznikow**.

Rządca Kancellaryi, naczelnik 1go Oddziału Departamentu Rękodzieł Radca Dworu Sierow.

A N G L I A.

Londyn dnia 15 grudnia.

(*Journal de St. Petersbourg*).

Dwór przywdział na trzy tygodnie żałobę, z powodu śmierci **NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY MARYI FEDOROWNY**.

— P. **Denman** otrzymał suknię jedwabną (*); nota, w której Xiąże **Wellington** donosi mu o tym zaszczycie, zawiera między innemi, co następuje: Król Jmć jest przekonany, że wyrażenia, których P. **Denman** użył „w czasie sprawy Królowey, nie miały celu obelg osobistych; ale pochodziły „z gorliwości, którey dokładał w obronie swey „klientki.”

— Dowiadujemy się, iż szanowny ex-prezydent **Monroe**, ciężko szwankował, spadłszy z konia. Jest atoli nadzieja zapobieżenia złemu; smutno wszakże widzieć, dostojnego sługę rzeczypospolitey, przywałonego cierpieniami wszelkiego rodzaju, przy schyłku swego życia.

— Dziennik ministeryalny **Standard**, donosi, że rząd otrzymał depeze od P. **Matthews**, jeneralnego konsula angielskiego w **Lisbonie**. Depesze te, datowane d. 22 listopada, kładą koniec pogłoskom, które się rozchodziły o śmierci **Don Miguela**; gdyż w czasie ich wysyłania, powracał Xiąże do zdrowia, i najmnieyszy już nie było obawy niebezpieczeństwa.

— Donoszą z **Malty** pod d. 13 listopada, że admirał **Rigny** miał oświadczyć Hrabieciu **Heiden**, iż ponieważ traktat z d. 6 lipca dopełnionym został, eskadra przeto francuzka, działac odtąd będzie neutralnie. Podług doniesień z tej wyspy, pod d. 22 listopada, statek wojenny grecki, który tam zawiął z **Morei**, powiatał twierdząc 21 wystrzałami z dział, a ta go nawzajem 19 wystrzałami; okręty angielskie i rosyjskie, odpowiedziały mu równą liczbą wystrzałów, jakimi je salutowały.

— Stany zjednoczone postradały jeszcze najdawniejszego weterana niepodległości Amerykańskiej, Jenerała **T. Pickney**, prezydenta towarzystwa **Cyncynata**, w **Charlestown**. Szanowny ten oficer, używany był w tytule Ministra pełnomo-

(*) *W sądach angielskich, jest pewna liczba adwokatów, których zowią radcami Królewskimi; odznaczają się oni od innych adwokatów, suknią jedwabną. Zasiadają wewnątrz kratak, i mają prawo zabierania głosu przed adwokatami, stojącymi za kratkami.*

onego, przy dworze Londyńskim i Madryckim. tro są tu spodziewani, a dnia 18 b. m. zamierza zakończył swój chlubny zawód, w 79 roku życia, ją wyjechać do *Berlina*.
w *Charlestown*.

FRANCYA:

Paryż dnia 10 grudnia.

(Journal de St. Petersbourg.)

Większa część statków przewozowych, służących do wyprawy Moreyskiej, kolejno powraca. Jeden z nich, przybyły do portu Marsylijskiego z Alexandryi, ma na pokładzie cztery konie; jest to dar *Ibrahima*, ale nie wiadomo z pewnością, dla kogo; słychać tylko, że jeden koń, przeznaczony jest dla generała *Maison*. Nic jeszcze nie ma pewnego o ostatecznym przeznaczeniu tych statków, które odbywają przez miesiąc kwarantannę.

— Okręt *Scypion*, o którego wypływanu donieśliśmy, wiezie, jak słychać, 100 kilogramów złota (blisko 300,000 fr.), przeznaczonego do Morei.

TURCYA.

(z Gazety Sanktpetersburskiej).

— Seraskier *Reszyd-Pasza* otrzymał wzmocnienie przez nowo przysłane wojsko: Porta bowiem zdaje się obawiać, ażeby Francuzi nie zajęli *Negrepontu*.

— Z Eginu pod 16 października donoszą: Zawczora przybyła tu fregata Rosyjska *Helena* z wyspy *Poro*: znajdował się na niej prezydent Hrabia *Capo d' Istras*; o godzinie 10tej zrana Hr. wyszedł na brzeg, wśród wystrzałów działowych fregaty Rosyjskiej i Greckich statków, w porcie stojących. Na brzegu spotkany był przez duchowieństwo i urzędników znakomitszych; lud wydawał okrzyki: „*Niech żyje Prezydent, Zbawiciel Grecji!*”

Od granic tureckich 30 (18) listopada.

(z Pyszczoly Północney.)

We wszystkich, przychodzących tu z *Bulgarii* wiadomościach, donoszą o niezmiernie przykrych pogodzie, panującej tam od początku teraźniejszego miesiąca. Naprzemian są burze, deszcze, zawieje: rzeki i ruczaje występują z brzegów i zalewają niższe miejsca; roztop nadzwyczajny; gościńce dla pieszych nawet są niechodzone, a tém mniej dla koni i obozów. Rusczy, do odstąpienia zpod *Sylistryi*, wielkim niewygodom ulegać musieli; gdyż ulewne deszcze zupełnie owe miejsca zatopiły. Żołnierze brodzie musieli po wodzie, a oficerowie i generałowie nie rzadko jeden do drugiego na łódkach się przeprawiali. Ku domierzeniu zawał nastąpił niespodzianie mroz nadzwyczaj tęgi, i wszelkie działania uczynił nie podobnym.

— Podług listu Kolokotroniego do swego syna, w Korfu, Rząd Grecki umyślił przyłączyć 20,000 Greków do wojska francuzkiego pod dowództwem generała *Maison*.

— Na początku listopada przybyły do *Malty* dwa okręty angielskie liniowe; oczekiwano przybycia jeszcze dwóch.

— Francuzki wice-admirał *Rosamel*, przybył do *Nawarynu*.

BAWARYA.

Monachium dnia 14 grudnia.

(z Gazety Pruskiej Stanu.)

J. K. W. Xiążę Następca Tronu Pruskiego, przybył wczora po południu do *Tegernsee*. Na spotkanie Xiążęcia, wyjeżdżała J. K. W. Xiężna małżonka Jego, w towarzystwie swej matki, Królowej Jmci Bawarskiej, wdowy; II. KK. WW. spotkali się w *Gmund*, o milę od *Tegernsee*. Ju-

AUSTRYA.

Prezburg dnia 4 grudnia.

(z Gazety Pruskiej Stanu.)

Ponieważ dotąd w Królestwie Węgierskim nie było żadnego publicznego zakładu, do któregoby przyjmowano i stosownemi środkami leczono chorych na umyśle; przeto zgromadzona w *Pest* deputacya Królestwa, ma w tym celu plan podać, iżby w zdrowej i wszystkim innym warunkom zadosyć czyniącej okolicy kraju, założyć instytut, do przyjmowania i leczenia chorych tego rodzaju. Słychać, iż miejsce na to obrane będzie w obszernym a ludnym miasteczku *Kets-kemet*. — Na ostatniem zgromadzeniu seymowem oświadczone życzenie Stanów, aby język węgierski większy miał udział w publicznych zakładach naukowych, już się poniekąd uskutecznia. W tutejszych klasztorach mniszek, kongregacyi N. Panny i Urszuliniek, ćwiczą się już młode uczennice w zasadach języka węgierskiego, którego też uczą i w szkołach publicznych, w *Pesście* i *Oedenburgu*.

DANIJA.

Kopenhaga dnia 13 grudnia.

Zeszłego czwartku odbyła się uroczystość, obchodzona przez wielkie tutejsze towarzystwo strzeleckie, z okoliczności wysokich zasług, dnia 1 z. m. NN. Królestwo Ichmość, młoda para Xiążęca, jako też wszyscy Xiążęta i Xiężniczki, z całym dworem, znajdowali się na tym obchodzie. Część miasta, przez którą II. KK. MM. do celstada przejeżdżali, równie jak przedmieście, na to obrane, było oświetlone.

— Ciężka morską *Oeresund* pod *Röraas*, już dnia 12 z. m. była zamarzła tak, iż przejeżdżać można było: co się nigdy, jak pamięć mieszkańców zasięgnąć może, nie przytrafiło tak wcześniej.

— Z przyczyny zbyt gwałtownych burz, które w ostatnich czasach panowały, wiele okrętów, około brzegów Duńskich zatono.

AMERYKA.

Rio-Janciro dnia 22 października.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Dnia 12 b. m. odchodono tu ze wszelką uroczystością imieniny Najjaśniejszego Cesarza. Najjaśniejszy Pan mianował swych pełnomocników w Europie: Margrabiego *Barbacenę* kawalerem wielkiego krzyża *Kruzeiro*, a Margrabiego *Rezende* kawalerem wielkiego krzyża orderu *Chrystusa*, Wice-Hrabiego zaś *Itabayana* mianował Najjaśniejszy Pan grandem państwa.

Odebraliśmy tu wiadomość o przybyciu do *Gibraltaru* Królowej *Donny Maryi*. Otworzono tu składki dla nieszczęśliwych *Konstytucjonistów*.

WŁOCHY.

Ankona dnia 24 listopada.

Utrzymują z pewnością, że przestano Posłom *Mocarstw* sprzymierzonych kopią ostatniego protokołu, odbytych w Londynie konferencyi, i że tymczasowo granice państwa greckiego rezucać się tylko będą do Morei, i do niektórych wysp bliższych na Archipelagu. Mówią także, że może odwołaną będzie francuzka wyprawa, skoro nastąpi oddanie twierdz wojsku Greckiemu; co nie wprzód do skutku przyjdzie, dopóki nie powróci półkownik *Fabyier*, któremu rząd Francuzki (jak słychać) poruczył urządzenie lądowego wojska Greckiego. (z *Kor. War.*)

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.

Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

Wilno dnia 21 Grudnia w s. 1828 Roku

ЗИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома оиъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣща сѣмъ вопорично объявляешся: чѣно въ ономъ продаешся сѣ аукціоннаго публичнаго порга, заложеное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика Подкомора Игнація Осипова сына Лапы, состоящее Могилевской Губерніи Климовецкаго Повѣта, въ селѣ Троспінѣ 44, въ деревняхъ: Марковѣ 30, Семеновкѣ 65, и Соболевкѣ 51, а всего 190 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки поргамъ будущаго 1829 года, генваря мѣа первый 8, внорый 10 и преній 15 числа. Желашіе купити имѣніе сѣ, могушъ являшся въ Опекунскій Совѣщъ показанныхъ числѣ въ присудственное время, и видѣшъ въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крепости.

Экспедиоръ Осмоловскі.

3 Od Rady Opiekunicy St. Petersburgskiej Cesarского Дома вычованія нинѣшнѣмъ повтѣрнѣ оглаша сѣ, іѣ въ неѣ прѣдaje сѣ прѣз аукцыя з публичнаго тaргy, oddany na ewicyjaj i przeterminowany nieruchomu majatku Obywatela Podkomorzego Ignacego Jozefa syna Lappy, polożony w Mohilewskiej gubernii w Klimowickim powiecie w majatku Trostynie 44, we wsiach: Markowie 30, Siemienowce 65 i Sobolewce 51, w ogóle 190 dusz pćci męzkiej, zapisanych do rewizyj 1816 r., z urodzonymi po rewizyj, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niey zabudowaniem; do czego naznaczono terminy do targow, następującego 1829 roku stycznia 8, 10, i 15; życzący kupić takowy majatek zechcą przybyć do Rady Opiekunicy w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey prѣdającego sѣ majatku inwentarz, warunki i formę prѣdajnego prawa.

Expedytor Osмоловскі.

1 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza sѣ, іѣ z przyczyny nazbierania znaczey ilości miedzianej monety starego stępla w Wileńskiej Gubernii po Kaznacystwach, a mianowicie: Wileńskim 5,624 rub. 55 kop., Szawelskim 31 rub. 36 kop., Upickim 253 rub., Wiłkomierskim 36 rub. 33 kop., Brańskim 50 rub., Rosieńskim 1233 rub. 20 kop., Zawileyskim 62 rub. 19 kop., Kowieńskim 1664 rub. 46 kop., i Oszmiańskim 22 rub., w ogóle 8977 rub. 59 kop., na mocy postanowienia Komitetu PP. Ministrów, w zaleceniu P. Ministra Skarbu do Wileńskiej Skarbowey Izby przysłanym wyrażonego, będzie sѣ prѣdawać w pomienionej Izbie za gotowe pieniądze, kładąc za pud tey monety nie mniej od 32 rub. assygn., zateмъ życzący zechcą przybyć do pomienionej Izby do kupienia wyrażoney miedzianej monety z gotowemi pieniędzmi.

Dnia 19 grudnia 1828 roku.

Sowietnik Białocki.

Sekretarz Kowalenok.

Naczelnik Stoła Gubernski Sekretarz Sokółowski.

1 Sąd Ziem. Ptu Nowogrodz. zawiadamia W. Beatę Kryńską, niewiadomo gdzie mieszkającą, іѣ testamentem zesłęy z tego świata Prezydentowey Jozeffaty Chrapowickiej 9 julii 1828 roku w Ziem. Nowogrodzkim ablatowanym, zapisano dla niey 4 tysiące zł. pol., a rezolucyą

Ziemstwa Nowowogrodz. 5 julii tegoż roku zapadła, postanowiono dla niewiadomości gdzie mieszka W. Kryńska, ten szczegót prѣz gazety ogłosić.

Sędzia Wereszczaka.

Regent Dąbrowski.

1 Sąd Ziem. Ptu Nowogrodz. wzywa W. Franciszka Krzywkowskiego b. Nowogrodz. Kaznaczeja do wystuchania dekretu sledztwiennego z XX. Kanonikami Słouimskimi o summowne pretensye 16 julii 1827 r. w tym Sądzie oczewiście zapadłego.

Sędzia Wereszczaka.

Regent Dąbrowski.

1 Sąd Podkomorsko-Exdywizorski za Remissą Sądu Gł. Lit. Wileń. 2go Departamentu na dniu 18 junii terażn. roku zapadła w dobrach Podubisiu, czyli Rozalinie, JW. Stanisława Białozora b. Prezydenta Grodz. Upits. w Pcie Upits. polożonych, ustanowiony, na dniu 4 prasent: do tychże dóbr Podubisia, w komplecie zjehawszy, juryzdykcyą w materyi żądanego podziału i rozrachunku między JWW. Wincentym b. Marszałkiem Ptu Rosień., Stanisławem b. Prezesem Grodz. Upits., a nieletnim potomstwem zesłęgo Kazimierza Białozorami, co do funduszu po zesłęy Starościuie Drobyszowey; jak nie mniej dla dopełnienia satysfakcyi kredytorom JWW. Stanisława Prezyd., Wincentego Marsz. i zesłęgo Kazimierza Strażnika Białozorow, z ogólnych ich majątkow, ufundował, a spełniając reguły dekretu Remissyynego, komportacyą wszelkich papierow, na stronach do sprawy wpływających, do Kancellaryi Ziem. Upits. z sześćcio-tygodniową persystencyą, na dzień 1 lutego 1829 r. przeznaczył; akta jakie sѣ okażą być potrzebnymi, i z kim wypadać będą, w powtѣrnym zjeździe wyexpedyować, zadeklerował, pomiare majątków do wszystkich trzech braci JWW. Wincentego, Stanisława i Kazimierza, Białozorow, w Ptach Upits. i Rosień. polożonych, przynależnych, Komornikom przyporuczył, a zaskuteczniwszy wszelkie wuiwienia stron, oraz to wszystko co tylko stopniowi pierwszozjazdowemu jest właściwe, termin na zjazd powtѣrny, dla rozsądzenia sprawy oczewiście dzień 20 maja 1829 r. zadeterminował; w którym terminie, іѣby interessowane strony w swoich stosunkach, u Sądu jawiły sѣ pod skutkami amissyj zastrzega, o czém Sąd Podkomorsko-Exdywizorski dla wiadomości stron prѣz potrѣbną awizacyą zawiadamia.

Józef Kozakowski Podkomorzy Ptu Wił.

Sędzia Z. Wileń. i Exdyw. Alojzy Malecki.

Leonard Zyliński Sędzia Z. Troc. i Exdyw.

1 Jako obrońca prawny massy funduszow JO. Xcia Michała Oginskiego Taynego Sowietnika Senatora Państwa i wielu orderow Kawalera, zobowiązany zostawszy wyrokiem Sądu Gł. Wileń. 2go Depart. do niezwłocznego wyprowadzenia miejscowych aktow z possessarami i officyalistami dobr, konkursowi uległych (assystowania którym, zostawiona jest wolność i kredytorom wspomnionego Senatora) mam za powinność prѣz ninieyszą do Gazety Kuryera

Litewskiego podającą się awizacją uwiadomić tychże JW.W. i WW. kredytorów, iż do odbycia naznaczonych przez Sąd Gł. aktów, podane już zostały urzędowe obwieszczenia, w Mołodecznie roku i miesiąca idących dnia 7, po którym zjazd WW. Urzędników (jako z terminu czteroniedzielnego przypadający) nastąpi dnia 3 stycznia przyszłego 1829 roku, w dobrach Zalesiu i Hanucie dnia 17 tegoż miesiąca i roku 1828, dokąd, czas zjazdu WW. Urzędników w dniu 13 także przyszłego miesiąca styczni i roku 1829 przypada.

Kazimierz Antuszewicz Adwokat S. Gł.

Wolno drukować. Wilno d. 19 grudnia 1828 r. Cenзор, Nobert Jurgiewicz.

2. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu.

Na uzyskanie przysądzonych rezolucją Rządzącego Senatu od żyda Leyby Judelowicza na rzecz skarbu za przewóz kontrabandowych towarów pennych pieniędzy 43,291 rub. i 49 kop. ass., ten Rząd postanowił przedać z publicznych targów domek w mieście Wilnie na szpitalnej ulicy pod N. 345 położony, w połowie tylko do Judelowicza należący, przynoszący z tej części rocznego dochodu 8 rub. 50 kop. srebr.; zatem życzący kupić połowę pomienionego domku zechcą przybyć do tego Rządu na terminy: 1szy 21, 2gi 22 lutego następującego 1829 roku, 3ci ostateczny we trzy miesiące od dnia pierwszego wydrukowania, które później nastąpi w Sanktpetersburskich albo Moskiewskich gazetach. Grudnia 15 d. 1828 r.

Assesor Józef Szulc.

Sekretarz Kowalenek.

Za Naczelnika Stołu Romuald Czarnocki.

3 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechny Opieki niniejszym ogłasza, iż w niej przedawać się będzie przez aukcyę z publicznego targu oddany na ewikcyę, za ominieniem terminu, murowany dom Wileńskich żydów Mowszy i żony jego Pesy Josielowny Jochełsonow, położony w mieście Wilnie na przedmieściu Zarzeczcu pod N. 567, we cztery miesiące od dnia późniejszego wydrukowania w gazetach obu stolic, do czego osobno naznaczone będą uprzednie terminy. Dnia 7 grudnia 1828 roku.

Непременный Членъ и Кавалеръ П.Клейшъ.
Секретарь Иванъ Солимани.

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż z przyczyny niepłacenia przez właścicieli majątków Menczenent Mierzejewskę i wsi Kuźmierz i Zurychi Radcę Staun Lubańskiego na terminie należnych z tych majątków, w Wileyskim powiecie położonych, od pojezuickich kapitałów procentów, i niezabezpieczenia onych na osobney swobodney ewikcyi, jakowych liczy się srebrem: na Menczenentach kapitału 26160 rub., procentów i pen do 1go stycznia 1828 roku 11,960 rub. 64 kop. srebr., a na wsiach Kuźmierzach i Zurychach kapitału 10,380 rub., procentów i pen takż do 1go stycznia 1828 roku 8196 rub. 7½ kop. srebrem; przedawać się będą te majątki i wsie w tym Rządzie z publicznych targów w terminach: 1szy 10 stycznia, 2gi 10 lutego, i 3ci ostateczny 11 marca, a na przetarg 12 tegoż marca następującego 1829 roku; w których podług opisanu albo inwentarzewo

pokazano, a mianowicie: podług inwentarza majątku Menczenent, w folwarku Menczenentach dworne i folwarczne zabudowanie z wółowym młynem i studnią, ogród owocowy obszernością 1 morg 150 prentów, ogrody na 3 morgach 200 prentów, w dwornych 3ch zmianach ziemi 237 morgów i 150 prentów, w 3ch zmianach sianożęci 107 morgów 259 prentów, na których dwóch, wyłączając jedną zmianę w popar, ukasza się siano 215 wozów, zimowego wysiewu 29 beczek 6 ośmiu i 12 garcy, kaplica, trzy kapeczyny, kowalskie zabudowanie, dochodu z onych kapeczem 115 rub. sr., wsi: Wołki, Poharce i Kursiewiczze, w nich ciągłych włościańskich dymów 35, czynszowych 3, kątników 14, i pustych 15, dusz płci męskiej 137, żeńskiej 158, z tych włościan dochodu 255 rub. 96 kop. srebr., ziemi pod niem 38 włok, w folwarku Zacharewsczyzynie dworne i folwarczne zabudowanie, ogrodów 2 morgi i 200 prentów, w dwornych zmianach 251 morgów, sianożęci, których obszerność nieoznaczona, wyłączając poparną, na 215 wozów, zimowego usiewu 23½ beczki, 4 karczmy, z których z sianożęcią od pustek przyłączoną, rocznego dochodu 105 rub. srebr., do tego folwarku należą wsi: Kiryłowicze, Michuicze i Sawicze, w nich ciągłych włościańskich dymów 37, czynszowych 5, kątników 5, pusta 1, dusz płci męskiej 147 żeńskich 147, czynszu od tych włościan 248 rub. 90 kop. srebr. ziemi pod niem 28½ włok, w folwarku Podkrajewsczyzynie, folwarczne zabudowanie, ziemi pod ogrodami, dwornymi zmianami, wygonem i sianożęciami do folwarku należąciami 131 morgów 23 prentów, siano ukasza się wozów 60, zimowego usiewu 7 beczek i 28 garcy, ziemi pod włościanami 6 włok, czynszu z nich 42 rub. 78 kop. srebr., a w ogóle we wszystkich trzech folwarkach dymów ciągłych włościańskich 81, czynszowych 8, kątników 19, pustych 16, dusz w siedmiu wsiach płci męskiej 325, żeńskiej 334, ziemi u włościan 72½, pod folwarkiem, dwornej z sianożęciami, gajami, zarosłami, błotem, może bydź do 30 włok, a w ogóle całej ziemi, mniej więcej, 100 włok, lasu w Menczenentach nie ma, są tylko gaje brzożowe z innymi drzewami, mało zarosłe, pod któremi ziemi 1½ włok, z tych włościan czynszu 527 rub. 64 kop. sr., bydła rogatego 183 sztuk, które ocenione 391 rub. 8 kop. sr., owiec 40, świń 28, koz 4, indyków 61, gęsi 70, kur 42, które ocenione w ogóle 52 rub. 10 kop. sr., miedzi browarney 16 pudów 37 funtów, która oceniona 121 rub. 80 kop. sr., różne gospodarckie sprzęty ocenione 26 rub. 13 kop. sr., dochodu z różnych kredytorów od 1go listopada do 11 kwietnia 1828 roku 1452 rub. 38½ kop., rozchodu 568 rub. 48½ kop., rocznego dochodu który powinien obracać się na satysfakcyę długi Edukacyney Kommissyi 1090 rub. 60 kop., a takowego z przyłączeniem piątego procentu dla opiekuna 1148 rub., dziesięcioletnia proporcya 11480 rub. srebr.; a w inwentarzu wsi Kuźmierz i Zurychi, te wsi, w których obu dymów ciągłych włościańskich 40, czynszowych 2, dusz płci męskiej 124, żeńskiej 103, dwie karczmy, ziemi pod włościanami 22 włoki, pod pustkami 4½ włoki, pod lasem 4 włoki, a w ogóle 30½ włok, pokazano rocznego dochodu, niełącząc piątego procentu dla opiekuna 319 rub. 64 kop., dziesięcioletnia proporcya 3196 rub. 40 kop. srebr.;

jakowe opisanie albo inwentarze okazane będą kupującym za przybyciem ich do targow; zatem życzący kupić pomienione majątki, zechcą przybyć do Mińskiego Gubernialnego Rządu do targow na wyżej pomienione terminy. Dnia 8 grudnia 1828 roku

Sowietnik Czerniajew.
Expedytor Sułkowski.
Gubernski Sekretarz Łaski.

3 21 Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się iż na uzyskanie rozstrwojonej przez byłego Mińskiego Powiatowego Kaznaczeja, Radcę Honorowego i Kawalera Jana Stefanowicza Suitkę, skarbowey summy i własności, przedawać się będzie w tym Rządzie z publicznego targu, należący do tego Suitki folwark Tiwołi, bez włościan, zabudowany za miastem Mińskiem na mieskiej ziemi, za którą płaci się corocznie czynszu po 205 rub. ass., z drewnianym domem ocenionym 410 rub. i dalszém ekonomicznem zabudowaniem, meblami i gospodarskiemi sprzętami ocenionemi 320 rubli 4 kop., owocowemi drzewami ocenionemi 67 rub. 20 kop., i zasianą oziminą; takowego folwarku szczegółowe opisanie z ocenką, okazane będą kupującym przy targach. Zatem życzący kupić takowy folwark, zechcą przybyć do tego Rządu do targow na terminy: 1szy 8 stycznia, 2gi 9 lutego i 3ci ostateczny 10 marca następującego 1829 r. Dnia 11 grudnia 1828 r.

Sowietnik Demjan Czerniajew.
Expedytor Sułkowski.
Gubernski Sekretarz Łaski.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCISamowładującego całą Rosyją etc. etc. etc.

2. Excerpt oświadczenie w dacie niżej wyrażający się zapisane z Protokołu Potocznego Sądu Ziemskiego ptu Grodzieńskiego, w skutek podanej prośby i zasłzety na onę rezolucyi sądowey pod pieczęcią urzędową dnia decembra 1828 r. wydany.

Roku 1828 miesiąca decembra 6 dnia, Julian Hłasko b. Sędzia Ziem. ptu Grodzieńskiego z następnych powodow czynię ninieysze oświadczenie: iż na mocy plenipotencyi w roku 1818 maja 14 d. nastaley i tegoż czasu przed aktami Ziem. Wileń. przyznaney, oraz w roku 1819 xbra 15 d. do akt Ziem. ptu Grodzień. wniesioney, od JW. Wiktora G. Jundziłła mnie wydanej, ułatwiałem różne jego interessa i na one w potrzebach zaciągałem na fundusze tegoż JW. Jundziłła pieniężne kredyty, wydając w imieniu jego z podpisami mojemu różnym osobom dokumenta, rewersa, karty i obligi, za jakowemi gdy dopiero wszelkie długi tak przezemnie na interessa JW. Jundziłła zaciągane, jakoteż przez samegoż jego poczynione (prócz summy funduszu Edukacyynego na majątności Olekszykach opartej i summ duchownych funduszowych) w zupełności zostały zaspokojonemi, gdy wiele z takowych dokumentow i obligow w różnych aktach pozapisywanych i intabulowanych jeszcze nieeliminowanych pozostało, mianowicie ponieważ oblig przezemnie w imieniu tegoż JW. Wiktora Graffa Jundziłła na summe 60,000 zł. pol. w r. 1822 d. 25 apryla na herbowym walorowym papierze JW. Aktualnemu Stanu Konsyliarzowi i Kawalerowi Wojciechowi Pusłowskie-

mu, z pieczętarstwem JW. Karola Borzęckiego Marszałka ptu Grodzieńskiego i Podkomorzego Szemiotta w Wilnie wydany, późniey JW. Janowi Wirionowi Podkom. Grodzień., dla odbrania rzeczoney 60,000 zł. summy oddany, a po zupełném temuż JW. Wirionowi, takowey summy opłaceniu powrócony, niewiadomo jakim sposobem z papierow JW. Graffa Jundziłła u mnie znajdujących się zaginął, gdyby więc tak za dopiero rzeczonym obligiem, jakoteż za innemi albo zaginionemi albo niewyeliminowanymi, a już zaspokojonemi inskrypcyami, nie było w przyszłości jakowego przez kogokolwiek nadużycia, mylnych wnioskow i niesprawiedliwych dopominkow, dla uprzątnienia wszelkich niepewności i zabezpieczenia JW. Jundziłła oraz jego successorow od wszelkich z tego względu turbacyów, po zapisaniu do akt Ziem. ptu Grodzień. ninieyszego oświadczenia, one dla opublikowania i powszechney wiadomości, do Gazety Kurjera Litewskiego podają: (w protokule podpisano) Julian Hłasko Sędzia Ziem. ptu Grodzień.

Ze powyższe oświadczenie jest zgodne z protokołem potocznym świadczą Józef Nadolski Rejent Ziemski Grodzieński.

Pozwolono drukować d. 16 grudnia 1828 r. Cenzor Kollegialny Asesor Ignacy Szydłowski.

3 Niżej podpisany w imieniu własném i siostry swojej jako naturalny opiekundziałający, celem zbliżenia satysfakcyi kredytorom s. p. oycy mojego zesłego Felixa Jeleńskiego Marszałka Ptu Mozyrskiego, a tēm zapobieżenia dalszemu zwiększaniu się procentow, massę kredalną obarczających, przez ninieyszą awizacyą wzywam wszystkich kredytorow do funduszu po s. p. oycu moim pozostatego pretensye mających, iżby do miasta Powiatowego Mozyrza na dzień 15 januaryi przyszłego 1829 r. przybyli, gdzie po odkryciu ogólney massy długu i funduszu ewikcyi uległego, może nastąpić jakikolwiek układ dla obu stron nadwalki processowe koszta nie potrzebne za sobą ciągnące dogodniejszy. Jakową awizacyą własnorecznie podpisuję.

Napoleon Jeleński.

Wolno drukować. Wilno d. 12 grudnia 1828 r. Cenzor Norbert Jurgiewicz.

2 Prawem wieczystym r. 1826 maja 22 przed Sądem Gł. Lit. Wileń. 2go Depart. przyznanem, WW. Szwykowski wyprzedali niżej podpisanemu majątność Ostrowiec w Pcie Wileń. sytuowany po zesłym Rotmistrzu Abramowiczu na dzieci W. Prezydenta Szwykowskiego spadły, którzy przy wybyciu część summy pozostawiwszy u mnie na ewikcyi, kiedy różnemi czasami na potrzeby swoje biorąc dwie trzecich części oney zdjęli a W. Prezydent i Franciszek Szwykowski *respectiue* sched swoich nawet przebrali, jak o tym własnoreczne kwity poświadczają, ażeby więc każdy kto by miał słuszną od pomienionych WW. Szwykowskich należność na tym majątku opartą z prawnymi dowodami do niżej podpisanego przed 22 maja 1829 roku pod utratą rzeczy zgłosił się, czynię ninieyszą awizacyą opierając się na mocy ustaw do 5ch lat od wybycia dawność ziemską zakreślających. Pisan w Ostrowcu 1828 xbra 12 d.

Jeronim Kostrowicki.

Wolno drukować. Wilno d. 17 grudnia 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY
MOSCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

3. UUr. Józefowi Andrzejowi dwóch imion z pomieszkania swojego niewiadomemu, oraz Adamowi i Janowi Wnorowski, Teodozyi z Wnorowskich Chałubińskiej w dokładzie męża Szymona Chałubińskiego i małoletniemu Soterowi Chałubińskiemu z Tekli Wnorowskiej rodzającemu się w dokładzie oycy i opiekuna Szymona Chałubińskiego, Maryannie Rudnickiej i Teofili Pogonowtkiej oraz z jey mężem Janem Pogonowskim jako exekutorem testamentu zesłego Macieja Wnorowskiego, pozew przed Sąd spraw Cywilnych Bielskiego i Drohickiego ptow na kadencyą następną januaryową w mieście Bielsku w r. 1829 sędzić się mającą, z powodztwa UUr. Jana głucho-niemego w assistencyi Kuratora Józefa Skwierczyńskiego oraz Kaspra braci rodzonych Łazowskich, i Maryanny z Łazowskich Skwierczyńskiej w dokładzie męża Józefa Skwierczyńskiego działającej, w stosunek do dowodów mianowicie oto: zesły Maciej Wnorowski przed zgonem swoim w r. 1795 d. 25 marca uczynił ostatniey woli rozporządzenie do Akt Ratusza Wasilkowskiego na dniu 7 kwietnia 1795 r. wprowadzone, przez które robiąc obzał. Pogonowskiego exekutorem testamentu zobowiązał ażeby między innemi i żałcyh matce zesłzey Antoninie wówczas w panińskim stanie będącey, a późniey za Jana Łazowskiego wysłzey, zapłacił z gotowych pieniędzy zł. pol. 1,500, a z dalszych funduszow po ich ściąganiu czer. zł. 250, pozostałą zaś ilość gotowych pieniędzy ażeby w równey porcyi między cztery siostry jako to: Pogonowskę, Rudnickę i Magdalenę późniey za Klepackiego wysłzey, oraz żałcyh matkę rozdzielił, obzał. zaś Pogonowski po zgonie testatora zabrawszy gotowe pieniądze z nich część dla swojej żony potraciwszy resztę pozostałą dla trzech jey siostyr należną zł. 8,413 gr. 18 wynoszącą na folwarku Romeykach lokował, którą późniey to jest w r. 1818, podniósł i teraz wręku swoim utrzymuje, procenta zaś od tey summy pozostałe w depozycie Sądu Gł. Biał. które podobnie obzał. Pogonowski w ilości zł. pol. 9,261 gr. 25 odebrał, nadto z dóbr Sidry ściągnął zł. pol. 7,372 gr. 22, z summy w depozycie specjalnym pod zawiadywaniem Sądu Gł. będącey, w obligacyach pruskich i gotówką w ogóle z. p. 10,516 gr. 18, za kaucyą odebrał takż sumnę w depozycie cywilnym będącą z rub. sr. 671 kop. 60, składającą się, pod kaucyą z tegoż Sądu przyjął, oraz sumnę jeszcze za Rządu Pruskiego tal. pruskich 200 z Rejencyi Biał w roku 1806 odebrał, i takową sumnę, u siebie utrzymuje, a to dla tego że Rejencya Pruska poczyniła zarzuty przeciwko ważności testamentu opuszczającego Józefa Andrzeja dwóimiennego a Franciszka Ignacego Wnorowskich zupełnie od successyi usuwającego synow testatora, i jakoby niemającego formalności prawami polskimi zakreślonych, testament ten ze swojego nastania jest ważnym, teraz zaś tym bardziey uprawnionym został z przyczyny niejawienia się więcey trzech dawności successorow obzał. za których Rejencya poczyniła zarzuty, z przyczyny niepopierania onych, między tym Ignacy Wnorowski bez potomnie umarł, a Magdalena Klepac-

ka podobnież bezpotomnie świat ten pożegnawszy, zostawiła po sobie spadek majątku na obzał. Pogonowskę, Rudnickę i żałcyh się, do których po Klepackiej spadła successya testamentem Macieja Wnorowskiego, dla niey zapisana w równey proporcyi należy, a tak żał. gdy summa w stopniu matki Antoniny Łazowskiej i w trzeciej części w stopniu Magdaleny Klepackiej testamentem rzeczonym zapisanych sobie należnych pozyskać niemogą obzałny zaś exekutor testamentu nadpłaciwszy tylko żałcyh rub. sr. 658, 1/2 summy ściągniętych u siebie zatrzymał, a jeszcze znaczne summy tak dekretem exdywizyi Sidrzańskiej z depozytu, jakoteż u różnych osob do pozyskania należą, a gdy z przyczyny poczynionych zarzutow przeciwko testamentowi odebrać takowych summ niemożna, przeto żałcyh zmuszeni są celem uzyskania swojej należności udać się w opiekę prawa i w tym względzie następane przynoszą żądania: ażeby Sąd Cywilny obzał. Pogonowskiego do komportacyi dowodow i rachunku wykazujących ilość ściągniętych przez niego mocą testamentu Macieja Wnorowskiego pieniędzy przysięgą i winami sprzeciwieństwa zobowiązał, poczym testament tenże do tego przez successorow testatora nieprzeznaczony, i samą dawnością czasu uprawniony zatwierdził, i mocą onego summy jedną z głowy zmarłzey Magdaleny Klepackiej w trzeciej części przypadłą dla żał. zasądziwszy, do zapłacenia onych obzał. Pogonowskiego jako exekutora testamentu pod winami sprzeciwieństwa i inekwitacyą ad extenuationem zobowiązał, nadpłaconą ilość ze schedy dla żał. zasądzić się mającey potracił, oraz daną kaucyą na podniesione summy przez Ur. Pogonowskiego uwolnił i do odebrania pozostałych summ tak w depozycie jakoteż na różnych osobach obzał. Pogonowskiego jako exekutora, na skutek testamentu upoważnił, i to wszystko rozwiązał, co czasu sprawy proszonym i dowiedzionym będzie, z wolną żałoby poprawą.

Wolno drukować. Wilno d. 11 grudnia 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

3 Niżey podpisany ogłasza, iż z powodu cofnienia przez ogłaszającego wydaney plenipotencyi Ur. Ferdynandowi Walickiemu Trans. S. Gł. Wileń. 1go Depart. i jeszcze nieprzyznanej, oblig temuż, na sumnę za fatygę jego w nagrodę oświadczoną, wydany, i do zwrotu wespół z plenipotencyą ogłaszającemu powinny, lecz niezwrócony, aby nikomu (nim powrót onego właścicielowi zostanie) przez rzeczzonego Ur. Fer. Walickiego przelanym nie był, i żeby takowego obligu nikt zgołą nabywać i przyymować nie ważył się, oświadczeniem w Aktach Grodz. Wileń. dnia 5go t. meca xbra w imieniu swym zapisanym ostrzeżenie uczynił, i przez ninieysze o tém Publiczności objawia, aby potém niewiadomością nikt się nie wymawiał. Datt 1828 roku xbra 12 d.
Jan Walicki.

Wolno drukować. 13 grudnia 1828 r. A. Powstański Prez. Komit. Cenz. Wileń. Radca Kol. i Kawaler.